

Capitolul 5 - Politica in domeniul educatiei

Oferta politica a guvernului in domeniul educatiei este construita in jurul urmatoarelor obiective majore:

- acces egal si sporit la educatie;
- calitate ridicata a educatiei si pregatirea societatii bazate pe cunoastere;
- descentralizarea si depolitizarea sistemului educativ;
- transformarea educatiei in resursa de baza a modernizarii Romaniei;
- considerarea investitiei in capitalul uman ca investitia cea mai profitabila pe termen lung;
- reconstructia invatamantului in mediul rural;
- combinarea eficienta a educatiei de elita cu educatia generala;
- compatibilizarea europeana si scoaterea invatamantului romanesc din izolarea din ultimii ani;
- dezvoltarea institutionala a educatiei permanente.

Guvernul Romaniei va asigura, in mod efectiv, accesul egal si sporit la educatie al tuturor cetatenilor tarii, indiferent de apartenenta sociala, etnica, de gen, confesiune, zona de rezidenta, prin:

- generalizarea efectiva a invatamantului obligatoriu de 10 ani, prin solutii in concordanta cu traditiile romanesti si cu evolutiile din tarile europene;
- restructurarea retelei scolare - in functie de programele de dezvoltare locala si regionala;
- asigurarea mijloacelor financiare pentru reabilitarea scolilor si asigurarea dotarilor necesare printr-un program guvernamental special;
- sprijinirea sociala a elevilor si studentilor prin: credite de studii garantate de stat; aplicarea unui sistem de burse de studiu tinand cont de performanta scolara; formarea retelei de sprijinire a invatamantului de catre economia privata; crearea suportului local pentru studii; accesul la programe internationale etc.;
- marirea participarii scolare si universitare prin forme de pregatire diversificate in raport de varsta si de nevoile existente de calificare, astfel incat fiecare cetatean sa se poata bucura de sansa de a putea invata;
- dezvoltarea invatamantului in limba materna conform nevoilor cetatenilor, inclusiv elaborarea manualelor scolare, conform dezideratelor comunitatilor, traditiilor democratice si reperelor europene;
- crearea conditiilor institutionale prin elaborarea cadrului legal, privind infiintarea unor facultati de stat in limbile minoritatilor nationale;
- asigurarea cadrului legal de organizare si finantare a invatamantului confesional, la toate profilurile si nivelurile;
- extinderea educatiei celei de a doua sanse, a reconversiei profesionale sistematice, precum si a educatiei adultilor si crearea unui sistem eficient de formare continua si de pregatire antreprenoriala;
- transformarea scolilor, liceelor si universitatilor in centre de iradiere a stiintei

si culturii la nivel local, regional si national.

Guvernul Romaniei va fi un garant al autonomiei scolare si universitare prin:

- consacarea legala a autonomiei scolilor si liceelor in stabilirea unei parti din curriculum, in elaborarea de programe, in angajarea de personal, in acumularea si folosirea de resurse financiare, in diferentierea veniturilor;
- extinderea autonomiei universitatilor in materie de patrimoniu, in acumularea si folosirea de resurse, in selectarea si angajarea personalului didactic si nedidactic, in stabilirea formei de admitere si a cifrelor de scolarizare si in diferentierea veniturilor;
- depolitizarea administrarii invatamantului, conform practicilor europene, se va reface demnitatea sociala si autonomia profesionala a institutorilor si profesorilor, considerand dascalul drept intelectual autonom si forta a schimbarii;
- sprijinirea invatamantului superior prin elaborarea de programe de modernizare, insotite de resurse financiare corespunzatoare;
- formele de invatamant - public si privat - se vor bucura de aceeasi legislatie, aceleasi criterii de evaluare, de recunoastere si posibila finantare conform practicilor internationale.

Prin politicile sale educationale, prin crearea unui nou cadru legislativ si institutional, precum si prin alocarea resurselor financiare necesare, Guvernul Romaniei isi propune **sa reconstruiasca sistemul educativ al tarii, conform nevoilor cetatenilor, comunitatilor si societatii romanesti si in concordanta cu evolutiile europene.**

Reconstructia sistemului de invatamant in mediul rural reprezinta o prioritate a guvernarii. Se va avea in vedere:

- reabilitarea scolilor din mediul rural, constructia de noi scoli si dotarea lor cu utilitati prin alocatii de la bugetul de stat, in sistem de cofinantare si cu contributia autoritatilor administratiei publice locale;
- alocarea distincta, de la bugetul de stat a 100 milioane de euro, anual, pentru reabilitarea scolilor si constructii scolare in mediul rural;
- dotarea scolilor cu materiale didactice si echipamente informatice destinate procesului didactic (calculatoare, softuri educationale, echipamente multimedia);
- asigurarea de personal didactic calificat in mediul rural prin sporuri salariale stimulative (incluzand sporul de mediu rural), facilitati pentru transport, cazare si stabilizare;
- sprijinirea formarii initiale de cadre didactice din mediul rural prin alocarea anuala a unui important numar de locuri distincte in invatamantul superior si organizarea formarii continue specializate pentru cei care lucreaza in invatamantul rural;
- organizarea cadrului folosirii pe scara larga a invatamantului la distanta (formare continua, reconversie profesionala, etc) de catre locuitorii din mediul rural.

Guvernul Romaniei va asigura **cresterea calitatii educatiei** prin:

- abordarea educatiei ca forta principala a schimbarii tehnologiei, economiei, administratiei si a promovarii de valori in societate;
- transformarea invatamantului intr-o retea de unitati si institutii cu rezultate masurabile in ceea ce priveste dobandirea de catre elevi si studenti a cunostintelor, competentelor si aptitudinilor necesare societatii cunoasterii;
- adecvarea sistemului educational la nevoile pietei fortei de munca locale, nationale si europene;
- proiectarea unui sistem modern de evaluare a cunostintelor si competentelor (ce optimizeaza relatia dintre evaluarea sumativa si evaluarea formativa si accentueaza importanta competentelor dobandite etc.), astfel incat obiectivitatea evaluarii sa creasca;
- schimbarea modalitatilor de absolvire si a modalitatilor de acces in diferite cicluri ale invatamantului, in acord cu documentele europene in materie;
- reducerea efectivului elevilor in clase la 25, cresterea atractivitatii invatarii, diversificarea metodelor si practicilor didactice, deplasarea accentului de la caracterul informativ la cel formativ, de la reproducere la initiativa si creativitate;
- restabilirea sistemului de formare continua a personalului didactic si a managerilor scolari;
- lansarea programului invatamantului solicitat de firme si companii, si sprijinirea participarii universitatilor la competitia contemporana din invatamantul superior asigurand predare de calitate, invatare performanta, cercetare stiintifica competitiva, servicii specializate catre comunitate;
- recorelarea formarii continue si a formarii initiale a cadrelor didactice si aplicarea unui program al noilor didactici si pedagogii scolare, in cadrul dezvoltarii unui invatamant centrat pe elev si student si orientat spre formarea capacitatilor cognitive si actionale;
- jonctiunea cercetarii stiintifice universitare cu nevoile tehnologiei, economiei si administratiei si crearea unui circuit natural al specialistilor din economie, administratie, universitati si institute de cercetare;
- eliminarea ingerintelor politice in sistemul de apreciere si promovare a cadrelor didactice, inclusiv in functii de conducere administrativa;
- stimularea concurentei pe piata libera a manualelor si mijloacelor de invatamant in vederea cresterii calitatii acestora;
- recompense diferite, stimulative pentru elevi, studenti si cadrele didactice performante.

Guvernul Romaniei va asigura o crestere substantiala a salariilor personalului din educatie peste cresterea medie a salariului din economie, luand in considerare necesitatile legitime ale slujitorilor scolii, statutul si respectul de care acestia trebuie sa se bucure in societate. Astfel se va crea cadrul legislativ necesar pentru elaborarea unui nou sistem de salarizare care sa reflecte importanta sociala a educatiei, sa stimuleze performanta si creatia.

Guvernul Romaniei apreciaza ca este necesara **reorganizarea si stabilirea clara a rolurilor, competentelor si responsabilitatilor autoritatilor**

publice, centrale si locale, in luarea deciziilor si alocarea resurselor necesare desfasurarii procesului de invatamant.

Astfel:

- Ministerul Educatiei va elabora standardele necesare pentru finantarea de baza a procesului instructiv - educativ, finantarea urmandu-l pe cel ce invata. Vor fi alocate din bugetul de stat, prin intermediul unor transferuri cu destinatie precisa, resursele financiare corespunzatoare acestor standarde;
- Ministerul Educatiei va aloca resursele necesare pentru asigurarea unor conditii decente de functionare a unitatilor scolare, indeosebi in mediul rural, dincolo de posibilele resurse financiare puse la dispozitie de comunitatile locale si cele scolare;
- va fi elaborat cadrul legislativ si institutional pentru ca atat autoritatile administratiei publice locale, cat si conducerile unitatilor scolare sa poata aloca, din bugetele locale si, respectiv, din resursele extrabugetare ale scolilor fonduri pentru suplimentarea veniturilor personalului din invatamant in corelare cu performantele obtinute in procesul educativ;
- va fi extinsa autonomia scolilor si liceelor, iar inspectoratele scolare vor deveni unitati de consiliere profesionala, deservite de revizori scolari, ca functionari publici, ce opereaza cu metodologii precise;
- competentele de decizie profesionala ale ministerului vor fi delegate unor agentii si centre specializate de la nivel national, inzestrate cu autonomie functionala, conform practicilor europene;
- miscarea personalului didactic va fi fluidizata in cadrul asigurat de autonomia scolilor si liceelor, de recunoasterea formarii continue si de considerarea conditiilor de mobilitate, iar norma didactica se dimensioneaza astfel incat formarea continua sa fie posibila si incurajata;
- alternativele educationale vor fi eliberate si incurajate, legislatia invatamantului va fi stabilizata prin sincronizare cu reperatele europene, iar regulamentele scolare si universitare vor incorpora sistemul international al drepturilor si obligatiilor elevilor si studentilor, asigurand autonomie personala, raspunderea de sine si satisfacerea conditiilor de competitivitate a performantelor.

Guvernul Romaniei va asigura compatibilizarea sistemului educativ romanesc cu sistemele europene de educatie si va stimula cresterea cooperarilor internationale, prin:

- introducerea formelor contemporane de cooperare internationala: extinderea activitatilor in comun (joint activities); curriculum asociat; unitati de cercetare stiintifica in comun (joint research units); calificari academice in comun (double degrees); student in doua universitati europene; profesor numit in doua universitati europene;
- cresterea mobilitatii cadrelor didactice si a studentilor atat intre universitatile din tara, cat si prin schimburi internationale;
- dezvoltarea formelor de cooperare intre universitatile romanesti, publice si private.

Vor fi lansate in dezbaterea publica **noi programe** cum ar fi:

- Programul constructiilor scolare;
- Programul educatiei in era electronicii;
- Programul educatiei pentru o societate bazata pe cunoastere;
- Programe de invatare intensiva a limbilor straine; Programul educatiei fizice;
- Programul educatiei artistice sau Programul noii metodici si pedagogii a invatamantului;

Invatamantul romanesc va reveni in pozitia de sursa de inspiratie, de idei si de proiecte noi pentru invatamantul din Europa Centrala si Rasariteana si din Europa ca intreg.

Guvernul Romaniei va aplica o noua filosofie in domeniul finantarii educatiei, prin marirea investitiei in invatamant (pentru educatie si cercetare, guvernul va aloca de la bugetul de stat resurse financiare echivaland cu 6% din PIB) si aplicarea principiului "finantarea il urmeaza pe cel ce studiaza". De asemenea, prin aplicarea corecta a principiului subsidiaritatii, guvernul va recunoaste dreptul universitatilor si al institutelor de cercetare de a angaja credite, imprumuturi bancare pentru cei ce studiaza, burse contractuale de studii.

Guvernul Romaniei va promova un nou tip de parteneriat social care sa asigure **un larg suport socio-cultural** pentru reconstructia sistemului educativ romanesc pe termen mediu si lung.

Aceasta reconstructie necesita eforturi conjugate si coerente, intr-o **perspectiva care sa nu depinda de ciclurile electorale**. In acest proiect national sunt chemate sa se implice partidele politice, syndicatele, reprezentantii societatii civile, asociatiile de parinti, organizatiile de elevi si studenti, mass - media. Impreuna suntem datori sa cream si sa sustinem **"Miscarea pentru educatie"** ca actiune - suport pentru atingerea obiectivelor reconstructiei sistemului educativ romanesc.

Axul fundamental al "Miscarii pentru educatie" va deveni, astfel, trinomialul educatori - elevi - parinti.